

Årsplan

2023 - 2024

Borgestad barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Årsplanen er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringsynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

I løpet av 2024 ferdigstilles «Temaplan for Oppvekst – Sammen om målene» Denne erstatter tidligere Strategisk plan for Oppvekst.

Årsplanen for barnehagen 2023-2024 bygger derfor i stor grad videre på fokusområder og tiltak utfra Rammeplanen, og Oppvekstadministrasjonens tidligere fokus- områder:

- **Omsorg**
- **Lek og læring.**
- **Danning, livsmestring og helse**
- **Bærekraftig utvikling**
- **Barns medvirkning, språk og kommunikasjon**
- **Overganger og samarbeid hjem - barnehage.**

Velkommen til Borgestad barnehage

Vi er en kommunal barnehage med 4 avdelinger. Dette barnehageåret har vi til sammen 61 barn fordelt på fire avdelinger.

- Sølpeytten: 14 barn født i 2021 og 2022
- Solkroken: 14 barn født i 2021
- Nordlyset: 15 barn født i 2018 og 2019
- Regnbuen: 18 barn født i 2019 og 2020

Vår visjon: «Vi vil hverandre vel og vi gjør hverandre gode»

De voksne som arbeider i barnehagen jobber utfra et positivt menneskesyn og har bevisst fokus som fremhever de positive ressursene hos alle mennesker, både barn og voksne. Vi jobber aktivt med betydningen av den gode, aktive og sensitive voksne i barnehagen for å fremme barns utvikling og trivsel.

Barnehagen har 14,67 årsverk i sin grunnbemanning og oppfyller bemannings- og pedagognormen. Årsverkene er fordelt på styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter.

Barnehagen har partnerskapsavtale med Universitetet i Sørøst - Norge og tar jevnlig imot studenter fra barnehagelærerstudiet.

Vi åpner for praksiskandidater innen barne- og ungdomsfagarbeidere. Vi ønsker å være en lærende organisasjon hvor vi tar til oss ny kunnskap og er i utvikling og erverver oss jevnlig nye erfaringer og kunnskap.

Årsplanen er bygget opp på en felles mal for de kommunale barnehagene i Skien kommune, hvor målene i strategisk plan er fremtredende i våre tiltak og arbeid.

vennlig hilsen

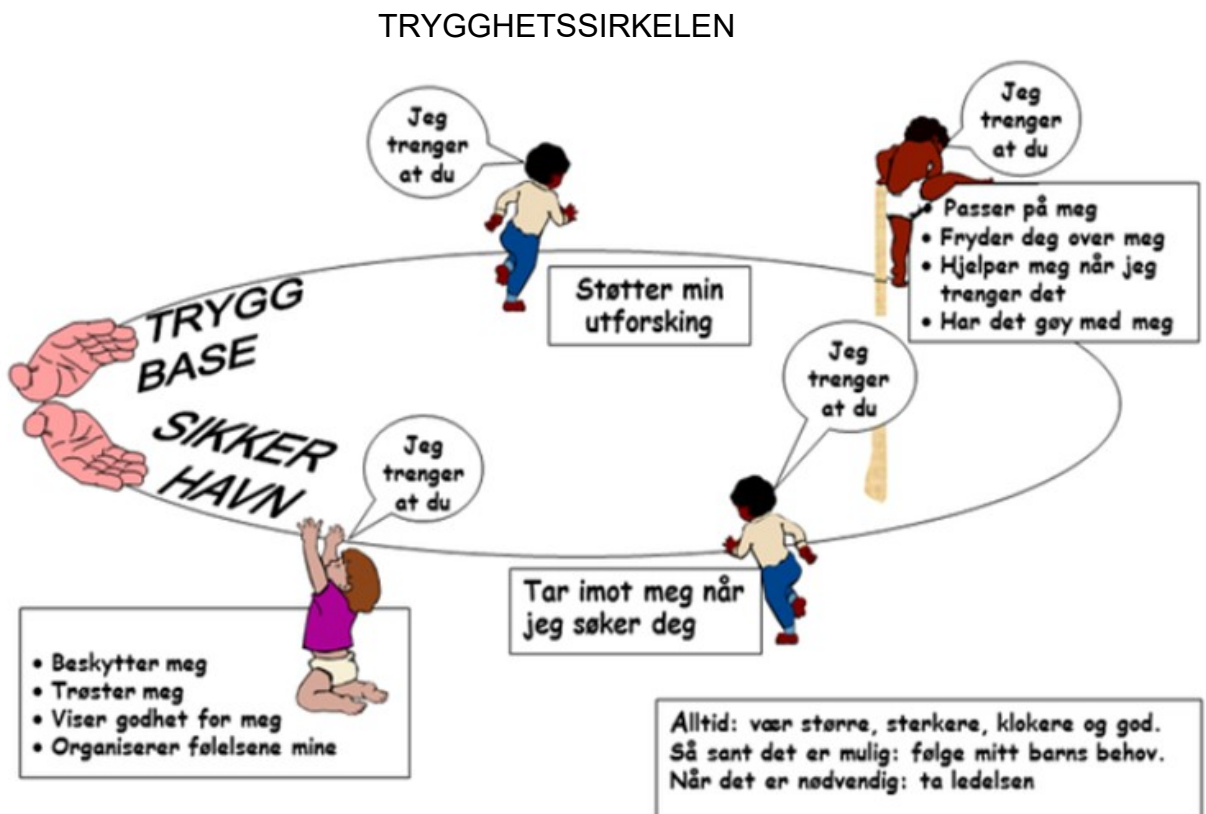
Nina Fjellet
Styrer
Borgestad barnehage

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Aktive voksne som er nærværende her og nå, i kommunikasjon med barn og foreldre, både ute og inne.
- De voksne bruker tid til å se og følge opp det enkelte barns behov. Vi fordeler oss rundt og er synlige på alle lekerom.
- Ved struktur og organisering i grupper skaper personalet forutsigbare situasjoner og overganger.
- De ansatte i barnehagen jobber etter «Trygghetssirkelen» som basis i møte med barn. Dette er en modell som øker personalets bevissthet om hvert barns behov og hvordan vi skaper trygghet.

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet tilrettelegger for lek både inne- og utendørs ved å inspirere, støtte, utvikle og verne om leken.
- Personalet observerer barnas lek og anvender praksisfortellinger som utgangspunkt for refleksjoner og tiltak.
- Barnehagen har fokustid hver dag i tidsrommet 09.00 – 10.30. I den tida prioriteres voksnes tilstedeværelse i lek med barna.
- Barna deles i mindre grupper for å skape oversikt, struktur og trygghet.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Avdelingene er organisert etter aldersgrupper for å sikre best tilpasset pedagogisk tilrettelegging.
- Barna får støtte i sine utfordringer i forhold til sin alder og modningsnivå.
- Vi har lekemateriale som er tilpasset barnets alder, utvikling og interesse.
- Personalet legger til rette for selvstendighetstrening i påkledning, toalettrutiner og måltid.
- Det utarbeides en egen plan for skolestarterne.
- Vi jobber systematisk med utvikling av barnas sosiale kompetanse i de daglige rutinesituasjonene og i ulike aktiviteter for at barn utvikler positive relasjoner med andre. Dette omhandler følgende:

Empati og rolletaking	Evnen til innlevelse i andres følelser og forståelse for andres tanker og handlinger (å bry seg og ha forståelse for andre).
Prososiale holdninger og handlinger	Fellesskapsverdier og positive handlinger: <ul style="list-style-type: none"> ➤ å hjelpe, dele og samarbeide ➤ ha respekt for at vi er ulike og inkludere.
Selvkontroll	Evnen til: <ul style="list-style-type: none"> ➤ å vente på tur, regulere følelser og utsette egne behov ➤ å inngå kompromisser i konfliktsituasjoner og lek
Selvhevdelse	Utvikle evnen til å hevde seg selv og egne meninger på en positiv måte. <ul style="list-style-type: none"> ➤ å tørre og stå imot gruppepress og takle motstand ➤ å bli med på lek og samtaler som allerede er i gang ➤ å ha tro på seg selv – «jeg kan»
Lek, glede og humor	Barna skal ha gode lekemuligheter både ute og inne og de skal oppleve glede og begeistring ved ulike hendelser i barnehagen. Humor skal ha plass i både lek, samtaler og aktiviteter.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis

- De voksne i barnehagen møter barn som aktive og likeverdige deltakere ut fra et felles positivt menneske- og verdisyn.
- Vi gir barna erfaring i likestilling og demokrati ved at barna tilbys like muligheter uansett kjønn, kultur eller bakgrunn.
- Vi markerer FN dagen og Samefolkets dag samt andre viktige merkedager.
- Vi samtaler med barna om våre likheter og forskjeller med tanke på kjønn, familiesammensetning, språk og kultur i barnegruppene. Vi ser mangfold som en ressurs.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- I Borgestad barnehage vektlegger vi motorisk bevegelse og uteaktiviteter. Omfanget av utetid, turer i nærmiljø og andre turmål økes i takt med barnas modning og forutsetninger. Gjennom fysisk aktivitet og hvile fremmes både barns fysiske og psykiske helse.
- Voksne er aktive i tilrettelegging for inkludering for alle barn i lek og vennskap.
- Vi har fokus på gode matvaner og skolestarterne tilbereder mat til alle avdelinger jevnlig.
- Vi markerer verdensdagen for psykisk helse i oktober hvert år.
- Vi følger kommunal prosedyre for å sikre et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn jmf. Barnehageloven (kap 8, § 41-43.)
- Vi lærer barna til å sette grenser for egen kropp og nærhet - for å avdekke vold og seksuelle overgrep.
- Barnehagen har fokus på trafikksikkerhet.
- Personalet støtter, veileder og hjelper barna til å sette ord på og regulere egne følelser.

Barnet som blir møtt av voksne som sier; «jeg ser at du er sint, og jeg kan forstå at du synes dette er vanskelig», får både hjelp til å gjenkjenne følelsene sinne, samtidig som den voksne anerkjenner at barnet gir uttrykk for sine følelser.

Bærekraftig utvikling er et sentralt tema under et av fagområdene i rammeplanen.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn.

Dette jobber vi med i vår barnehage.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet er lydhøre og sensitive overfor barnas språklige, kroppslige og følelsesmessige uttrykk.
- Personalet observerer og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser, behov og modning.
- Barna blir tatt med i planlegging og evaluering i forhold til aktiviteter, tema og turer.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger til rette for hverdagssamtaler med enkeltbarn og i grupper. Barna får anledning til å uttrykke seg, undre seg og reflektere sammen.
- Personalet bruker høytlesning for å gi felles opplevelse som utgangspunkt til innhold i videre lek.
- Barnets språkhistorie kartlegges for skolestartere som er flerspråklige.

Fagområder fra Rammeplan for barnehager

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Fagområdene opptrer gjennom temaopplegg, rutinesituasjoner og i spontane aktiviteter som lek.
- Barna møter fagområdene både ute og inne.
- Barna møter læring knyttet til fagområdene ut i fra alder, modenhet og egen interesse for temaet. Personalet tilrettelegger dermed for en progresjon i møte med fagområdene.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet kan skje på individnivå og på gruppenivå.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Når barnet starter opp som ny i vår barnehage har personalet en oppstarts samtale med foresatte.
- Vi har generelt to foreldresamtaler hvert år med fokus på barnets utvikling, trivsel og barnets beste.
- Vi har felles foreldremøter to ganger per år.
- Det sendes ut en foreldreundersøkelse utarbeidet av Utdanningsdirektoratet hver høst.
- Barnehagen har et eget foreldreråd (FAU) som igjen er representert inn i barnehagens samarbeidsutvalg(SU)med to representanter.
- Den daglige kontakten med foresatte er viktig. Her utveksles det informasjon og beskjeder.
- Barnehagen benytter MyKid, en digital plattform for kommunikasjon og informasjonsdeling.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide for at barna får gode erfaringer i ulike overganger; oppstart i barnehagen, ved avdelingsbytte og ved overgang til skole og SFO.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Vi tilbyr besøksdag og foreldremøte for nye barn i juni hvert år.
- Ved oppstart deltar foreldre/foresatte sammen med barnet så lenge barnet har behov for det.
- Barnehagen har rutiner for interne overganger.
- Ved overgang til skole følges Skien kommune sin overgangsplan. I tillegg har vi et samarbeidsprosjekt med Buer skole: Trygg start.
- Ved overgang til annen barnehage eller skole gjennomføres det overgangssamtaler for barn med spesielle behov.